

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อาศัยอยู่หมู่ที่ 4 หมู่บ้านคำขาว ตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 943 ราย

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการเปิดตารางสำเร็จรูป ของ Dawin Hendel ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 273 ราย

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างแบบลักษณะการบังเอิญพบ (Accidental Selection) เนื่องจากปัญหามลพิษจากโรงงานผลิตกระดาษสาเป็นปัญหาที่กระทบต่อชุมชนโดยตรง จึงทำให้คนในชุมชนสามารถที่บอกเล่าเรื่องราวและตอบแบบสอบถามได้

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไป เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ซึ่งเป็นลักษณะคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการปัญหามลพิษจากโรงงานผลิตกระดาษสา ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบบบรรยาย 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อคำถาม

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหามลพิษจากโรงงานผลิตกระดาษสาและความถี่ในการรับข้อมูลใช้มาตราส่วนประมาณค่า แบบบรรยาย 5 ระดับ จำนวน 6 ข้อคำถาม

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความช่วยเหลือของโรงงานผลิตกระดาษสาแก่ชุมชน ใช้มาตราส่วนประมาณค่า แบบบรรยาย 5 ระดับจำนวน 7 ข้อคำถาม

ตอนที่ 5 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความตระหนักถึงคุณประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ใช้มาตราส่วนประมาณค่า แบบบรรยาย 5 ระดับจำนวน 12 ข้อคำถาม

ตอนที่ 6 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการยอมรับของชุมชนต่อการจัดการปัญหามลพิษจากโรงงานผลิตกระดาษสา ใช้มาตราส่วนประมาณค่า แบบบรรยาย 5 ระดับจำนวน 8 ข้อคำถาม

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เก็บจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงงานผลิตกระดาษสา จากเอกสารประชุมวิชาการปี 2542 เรื่องผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมจากการผลิตกระดาษสา สถาบันวิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และจากตำราที่เกี่ยวข้องกับมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม

ขั้นตอนที่ 2 เก็บข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสุ่มเลือก จำนวน 273 รายหมู่ที่ 4 หมู่บ้านคำขาว ตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม นำมาจัดเตรียมเพื่อนำข้อมูลเข้า วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science หรือ SPSS/PC+)

3.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่ออธิบายเชิงพรรณนาข้อมูลด้านลักษณะส่วนบุคคล ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3.4.2 ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) เพื่อใช้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ความเข้มแข็งของชุมชน แหล่งข้อมูลข่าวสาร ความช่วยเหลือของโรงงานผลิตกระดาษสาแก่ชุมชน และปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ ความตระหนัก

ถึงคุณประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การยอมรับของชุมชนต่อการจัดการปัญหามลพิษจากโรงงานผลิตกระดาษสา

3.5 การแปลผลข้อมูล

1) การจัดระดับและการแปลความหมายจากคะแนนเฉลี่ย

- เกณฑ์การประเมินความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการปัญหามลพิษจากโรงงานผลิตกระดาษสา จำนวน 7 ข้อ

ระดับชุมชนได้ปฏิบัติ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

- เกณฑ์การประเมิน ความถี่ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งเกี่ยวกับปัญหา มลพิษจากโรงงานผลิตกระดาษสา จำนวน 6 ข้อ

ความถี่	คะแนน
ไม่เคยได้รับ	1 หมายถึง ไม่เคยได้รับข้อมูลเลย
1 - 2 ครั้ง	2 หมายถึง น้อย
3 - 5 ครั้ง	3 หมายถึง ปานกลาง
6 - 10 ครั้ง	4 หมายถึง มาก
มากกว่า 10 ครั้ง	5 หมายถึง มากที่สุด

- เกณฑ์การประเมินความช่วยเหลือจากโรงงานผลิตกระดาษสาแก่ชุมชน จำนวน 7 ข้อ

ระดับความช่วยเหลือของโรงงานผลิตกระดาษสา	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
น้อย	3

น้อยที่สุด	2
ไม่ปฏิบัติ	1

- เกณฑ์การประเมิน ความตระหนักถึงคุณประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม จำนวน 12 ข้อ

ระดับความตระหนัก	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

- เกณฑ์การประเมิน การยอมรับของชุมชนต่อการจัดการปัญหามลพิษจากโรงงาน
ผลิตกระดาษสา จำนวน 8 ข้อ

ยอมรับต่อผลการจัดการปัญหามลพิษจากโรงงานผลิตกระดาษสา	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

2) การแปลความหมาย พิจารณาจากค่าเฉลี่ย

โดยยึดเกณฑ์ตามแนวคิดของ Millers อ้างใน (สมพร คุ่มจอหอ, 2540) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	ระดับ มากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	ระดับ มาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	ระดับ ปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	ระดับ น้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	ระดับ น้อยที่สุด